

EFICIENTIZAREA PROCESULUI DE ÎNTREȚINERE A DRUMURILOR ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Autor: Ceban Dumitru

Conducător: Lector Superior Pogorlețchi Ghenadie

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: În ultimii ani, o atenție deosebită a fost oferită întreținerii drumurilor, atât în țările dezvoltate cât și în țările în curs de dezvoltare, pentru a preveni cheltuieli majore în domeniul rutier. Odată cu aplicarea tehnologiilor moderne la întreținerea drumurilor, sistemul rutier poate servi pentru o perioadă mai îndelungată de timp, în rezultat scăzând și cheltuielile de transport pentru populație. Datorită fluxului de investiții în Republica Moldova, reabilitarea infrastructurii rutiere capătă un tempo accelerat. Însă susținerea din partea Instituțiilor Financiare Internaționale este posibilă numai în cazul când fondurile sunt argumentate și utilizate eficient.

Cuvinte cheie: Analiza economică, Eficientizare, Rețeaua Rutieră, Republica Moldova, Condiții locale, HDM-4.

În 2006 Guvernul Republicii Moldova a inițiat Proiectul de Suport al Programului Sectorului Rutier, implementarea lui fiind lansată în 2008. Acest fapt a fost urmat de dezvoltarea Strategiei Transportului Terestru, fapt ce a permis Republicii Moldova să atragă un șir de fonduri din partea Instituțiilor Financiare Internaționale. Unul din Proiectele majore implementate cu succes în cadrul Strategiei este: Studiul de Fezabilitate și Proiectele de Execuție, cu studiul de fezabilitate a 475 km (8 drumuri Republicane) și până la 700 km din cadrul Proiectului de Execuție (2 drumuri Magistrale și 7 drumuri Republicane) executat pe parcursul anilor 2010-2011.

Totuși în Republica Moldova rămân peste 80% de drumuri care necesită reabilitare sau reconstrucție. În pofida lipsei normativelor naționale corespunzătoare, starea existentă a drumurilor este într-o stare dramatică. În prezent se folosesc normele de întreținere sovietice care nu iau în considerare limitarea bugetului anual alocat pentru întreținerea drumurilor, starea degradării acestora se efectuează vizual și parțial subiectiv, ceea ce impune un grad de inconsistență la evaluare. Prin urmare acest lucru presupune și o alocare neadecvată a banilor.

Sistemul de Dezvoltare și Management a Drumurilor “Highway Development and Management System” (HDM-4) a fost conceput de Banca Mondială, în parteneriat cu alte organizații internaționale, fiind recunoscut ca un sistem adecvat, conceput pentru analiza întreținerii și managementului drumurilor, precum și pentru dezvoltarea strategiilor de investiții. Actualitatea softului a fost demonstrată prin numeroase cercetări și proiecte în mai mult de 100 țări ale lumii. Pe parcursul ultimelor trei decenii, au fost demonstrate un șir de avantaje printre care și includerea cheltuielilor suportate de Agenții și a cheltuielilor suportate de către utilizatorii drumurilor într-un singur procedeu analitic de evaluare a ciclului de viață a investițiilor.

Însă pentru a putea fi aplicat în RM, softul trebuie adaptat condițiilor locale cu scopul de a dezvolta exactitatea prognozelor precum și capacitatea de a gestiona eficient rețelele rutiere în condițiile unui buget insuficient.

Bibliografie:

1. Archondo-Callao, R. (1994) *HDM Manager Version 3.0. Transportation Division, Transportation, Water & Urban Development Department. The World Bank, Washington D.C., USA.*
2. Tsunokawa, K. and R. Ul-Islam (2003). *Optimal Pavement Design and Maintenance Strategy for Developing Countries: An Analysis Using HDM-4. International Journal of Pavement Engineering, Vol. 4, pp.193-208.*